

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/62/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214200509
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6214200509.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti J., a to o maloletého W., nar. XX. XX. XXXX a o maloletú W., nar. XX. XX. XXXX, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, obe deti bytom u matky, deti rodičov - otca I. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. nad N., C. XXX, právne zastúpeného Mgr. Pavlom Vrškom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Veľký Krtíš, M.R. Štefánika č. 2 a matky J. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. W., P. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/17/2014-162 zo dňa 16. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca maloletých detí na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči maloletému W. J. a voči malotelej W. J., ktoré rozhodnutie odôvodnil tým, že u otca maloletých detí došlo k zmene pomerov, ak tento prestal podnikať a oznámil zrušenie živnosti ku dňu 31. 12. 2013, avšak v prípade zmeny zamestnania, resp. v tomto prípade ukončenia podnikania, bolo nevyhnutné zo strany súdu skúmať, či k tejto zmene došlo z dôležitého dôvodu, teda z objektívnych dôvodov, ktoré sa týkajú zhoršeného zdravotného stavu, v dôsledku ktorého bol otec maloletých detí nútený ukončiť podnikanie alebo nie. Okresný súd však na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že takéto zhoršenie zdravotného stavu otec maloletých detí nepreukázal, ak už od roku 2005, kedy bol operovaný pre problémy s chrbticou, jeho zdravotné problémy pretrvávajú a k ukončeniu podnikania sa otec mal. Detí rozhodol až koncom roka 2013 a dovtedy práce na základe živnostenského oprávnenia vykonával. Podľa názoru okresného súdu, pokiaľ by sa jednalo o zhoršený zdravotný stav, pre ktorý by otec maloletých detí ďalej nemohol práce vykonávať, musela by táto situácia byť posúdená osobou, ktorá je na to oprávnená, v tomto prípade Posudkovou komisiou Sociálnej poisťovne, ktorá by zhodnotila výsledky týkajúce sa ním tvrdenej zhoršeného zdravotného stavu. V prípade, ak by tomu tak bolo, následne by na základe toho otec maloletých detí obdržal aj zdravotné posúdenie (posudok) a uvedený stav by znamenal aj zvýšenie jeho príjmu z titulu poberania invalidného dôchodku. Otec maloletých detí však takúto skutočnosť nepreukázal, v dôsledku čoho musel súd prihliadať na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery a vychádzal z príjmu, ktorý otec maloletých detí dosahoval v priemere 1.600 € mesačne až do času, kedy ukončil podnikanie, keďže otec mal. detí sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Zároveň okresný súd skúmal i potreby maloletých detí a v tejto súvislosti mal za preukázané, že matka maloletých detí má zvýšené výdavky v súvislosti so zabezpečovaním osobnej starostlivosti o maloleté deti, a to jednak v dôsledku ich fyzického rastu, ale i v dôsledku plnenia si povinnej školskej dochádzky, mimoškolských záľub a športových aktivít, ale aj v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu maloletých detí. Následne preto na okolnosti na strane otca maloletých detí neprihliadal a návrh v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že jeho zdravotný stav sa zhoršil natoľko, že už nie je schopný naďalej pokračovať vo výkone svojej živnosti a tento zdravotný stav podložil aj vyšetreniami od ošetrojúcej lekárky a od odborných lekárov, ktorí uviedli, že jeho zdravotný stav je zhoršený natoľko, že nemôže vykonávať práce pri dlhodobom sedení alebo státí. Bola mu doporučená aj operácia, ktorá je však vysoko riziková a z tohto dôvodu zvažuje jej podstúpenie, keďže deklarovaný výsledok je neistý pri značnom riziku. Uznan, že nepožiadaval o prehodnotenie svojho zdravotného stavu, avšak o toto môže žiadať až po absolvovaní odborného vyšetrenia po doporučení odborným lekárom. Návrh na zníženie výživného však otec maloletých detí podával už po začatí lekárskeho vyšetrení, keďže sa jedná o jeho naliehavý záujem. Poprel, že by sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, naopak, jeho zdravotné problémy mu neumožňujú vykonávať pôvodné zamestnanie, preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne sám vo veci rozhodol, ak jeho návrhu vyhovie.

Matka maloletých detí k odvolaniu otca v písomnom vyjadrení uviedla, že ani ošetrojúci lekár nepotvrdil tvrdenia otca o jeho zhoršenom zdravotnom stave. Je presvedčená, že jeho konanie je účelové, s cieľom vyhýbať sa plateniu zákonného výživného na deti, ak nepožiadaval ani o zvýšenie invalidného dôchodku a nehľadá si ani iné pracovné zamestnanie. Poukázala na to, že ani v čase, keď otec maloletých detí podnikal a mal nadštandardné príjmy, neplnil si riadne a včas vyživovaciu povinnosť. Potvrdila, že je tohto času zamestnaná, avšak jej príjem je minimálny, čo doložila aj potvrdením od zamestnávateľa. Taktiež predložila dôkazy ohľadom zvýšených výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s výchovou maloletých detí, ktoré sú talentované a snaží sa im zabezpečiť, aby mohli plne rozvíjať svoj talent, avšak s tým sú spojené aj veľké výdavky, ktoré okresnému súdu predložila. Od septembra roku 2014 maloletá W. navštevuje bilingválne gymnázium a maloletý W. si podal žiadosť na Športové gymnázium v B., ktoré výdavky všetky nemôže zabezpečovať výlučne sama. Situáciu jej pomáhajú v súčasnej dobe riešiť jej rodičia, ktorí sú dôchodcovia. Naopak, otec maloletých detí má príjmy aj z iných činností, otváral pohostinstvo, kúpil si motorové vozidlo, aj keď na meno svojich rodičov, aby nebolo zrejmé, že vlastní majetok. Navrhla, aby odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Kolíznym opatrovníkom maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a na tieto v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia i vzhľadom na námietky otca v odvolaní, uvádza nasledovné:

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. Okresný súd sa s každou jednotlivou námietkou otca maloletých detí, na ktorú poukazoval počas konania a následne i v samotnom odvolaní voči rozhodnutiu okresného súdu vysporiadal.

Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania, kedy je súd povinný skúmať aj

príčiny tejto straty, prípadne dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napr. nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, ale aj zmena potrieb najmä u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a podobne. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dôvodom pre zníženie vyživovacej povinnosti nemôže byť krátkodobá nezamestnanosť, či zmena pomerov, ktorú niektorí z účastníkov konania predpokladá. Lekárska správa, ktorá bola predložená otcom maloletých detí po rozhodnutí prvostupňového súdu, (zo dňa 24. 06. 2014 - č. I. 182 spisu) a potvrdenie o vyšetrení otca maloletých detí (dňa 05. 06. 2014 - č. I. 183 spisu) nevylučujú, aby otec maloletých detí nevykonával žiadnu pracovnú činnosť, ale len pracovnú činnosť, pri ktorej bude môcť dodržiavať odborným lekárom doporučený vertebrogénny režim bez ťažkej fyzickej záťaže. Navyiac, uvedené zhoršenie zdravotného stavu na strane otca maloletých detí nie je preukázané ako zhoršenie dlhodobého charakteru, a v prípade, ak by tomu tak bolo, potom sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, ktorý konštatoval, že takáto skutočnosť by musela byť posúdená Posudkovou komisiou Sociálnej poisťovne, ktorá by zhodnotila výsledky týkajúce sa vážne zhoršeného zdravotného stavu otca maloletých detí, prípadne rozhodla aj o zvýšení jeho príjmu z titulu poberania invalidného dôchodku. Až v prípade, ak dôjde k tomu, že otec maloletých detí sa nebude môcť vôbec zamestnať pre invaliditu, či uznanie za ZTP, až na základe tých skutočností bude možné vyhodnotiť, že u otca maloletých detí došlo k zmene pomerov trvalého charakteru (nakoľko nevyhnutné pre rozhodnutie zmeny výživného je i dlhodobosť zmeny pomerov), a to len z objektívnych dôvodov. Z dosiaľ vykonaného dokazovania však vyplýva, že na strane otca maloletých detí došlo k skončeniu podnikania, a tým aj k strate príjmu, a v tomto rozsahu odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia na str. 5, s ktorými skutkovými, ako aj právnymi závermi sa stotožňuje. Navyiac, schopnosti a možnosti povinného rodiča súd neposudzuje len podľa preukázaného reálneho príjmu, ale aj na základe jeho možností, schopností dosahovať potencionálny príjem primeraný jeho veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, ako aj praxi. Okresný súd dôvodne prihliadal aj na tú skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného sú i maloleté deti staršie a v tejto súvislosti prihliadal i na zvýšené výdavky na strane matky maloletých detí, ktorá zabezpečuje ich osobnú starostlivosť. Okresný súd preto správne odôvodnil, že v súčasnej dobe nie sú splnené zákonné podmienky k zmene predchádzajúceho rozhodnutia tak, aby bola vyživovacia povinnosť na maloleté deti znížená.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd nepovažoval odvolanie otca maloletých detí za dôvodné. Pri určovaní výšky výživného je totiž potrebné brať ohľad na potreby oprávneného, teda dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť. Ich miera je rôzna podľa okolností prípadu. Predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho školského zaradenia, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotnému stavu, jeho kultúrnospoločenským potrebám, športovým záujmom a podobne. Toto však nie sú jediné relevantné kritériá, ktoré sa pri určovaní výšky výživného zohľadňujú, pretože potreby dieťaťa sa skúmajú aj vo vzťahu k životnej úrovni rodičov.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletej rozhodol vecne správne, pretože zohľadnil všetky vyššie uvedené zákonné aspekty. Odvolací súd poznamenáva, že vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere plní matka maloletej, okrem iného aj osobnou starostlivosťou. Z ustanovenia Zákona o rodine, a to konkrétne § 62 ods. 5 je záväzná, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a preto pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Vyživovacia povinnosť je prvoradou zákonnou povinnosťou rodiča, ktorej je poskytovaná i náležitá zákonná ochrana.

Na záver odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ otec maloletých detí v odvolaní poukazoval na príjem matky maloletých detí, táto potvrdila, že je v súčasnej dobe zamestnaná a príjem od zamestnávateľa bol predložený okresnému súdu, ktorý na uvedený príjem matky prihliadal.

Prvostupňový súd preto správne právne odôvodnil prečo návrhu nevyhovel, keď konštatoval, že neboli naplnené podmienky pre zmenu - zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletej a návrh v celom rozsahu zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.